

Dítě – cizinec v MŠ

**MGR. JANA
ROHOVÁ**
FOTOGRAFIE A PRÁCE DĚTÍ JSOU
POUŽITÝ SE SOUHLASEM
ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ.

Zákonná úprava:

- S účinností od 1. září 2021 je nastaveno systémové řešení vzdělávání cizinců ve školách, a to vyhláškou č. 271/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů (s výjimkou některých ustanovení, která platí až od školního roku 2022/23).
- Kompletní text metodického materiálu je k dispozici zde: [Metodika ke vzdělávání cizinců MŠ a ZŠ web 2021-09-21.pdf](#)
- Úplné znění novelizovaných vyhlášek je zde: www.msmt.cz/dokumenty-3/vyhlasky-ke-skolskemu-zakonu.
- Metodickou podporu kmenovým i určeným školám poskytují krajská centra podpory Národního pedagogického institutu ČR. Nabízí školám metodickou pomoc, vzdělávací programy, bezplatné služby adaptačních koordinátorů a tlumočníků. Důležité zdroje informací jsou zejména zde: <https://cizinci.npi.cz/>.
- V případě, že se jedná o mateřskou školu/základní školu s větším zastoupením cizinců (tj. 4 a více dětí-cizinců v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání) v povinném předškolním/školním vzdělávání, zřizuje ředitel mateřské školy / základní školy skupinu pro jazykovou přípravu v souladu s § 1e vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním/školním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Proč učebnice pro dítě – cizince v MŠ?

1. Zájem pedagogů a veřejnosti
2. Věková specifika

Věková specifika a s tím související problémy:

1. Dítě se ještě učí mluvit (mateřským i slovenským jazykem).
2. Spolupráce s pedagogem i vrstevníky je ovlivněná věkem (stydí se, nechce komunikovat, bojí se...).
3. Nemůže využít samo pomoci, když rodiče nemluví česky.

Spolupráce s rodiči dítěte – cizince:

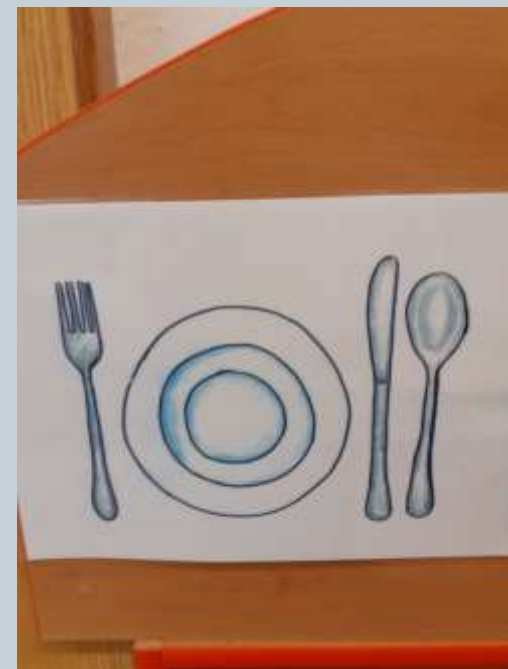
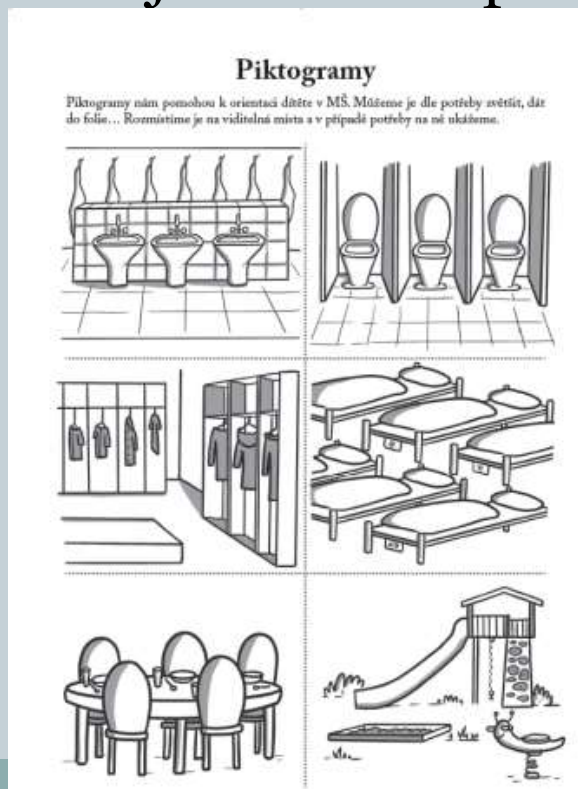
- Každodenní komunikace (lze využít služeb tlumočníka, zástupce komunity).
- Kontaktní notýsek, email popř. telefon.
- Zapojení rodičů do komunity (společné akce v MŠ, seznámení s ostatními rodiči).
- Poskytnutí podpory (doporučení toho, co může pomoci).

Vybavení v MŠ:

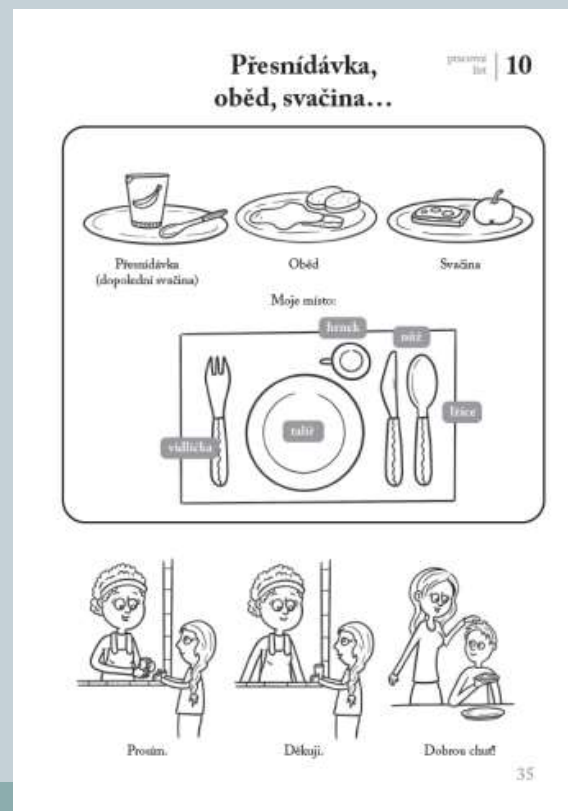

- Značení piktoqramy (např. označení místnosti).
- Návodné obrázky (např. talíř s příbory).
- Uložení věcí vždy na stejné místo – pomáhá v orientaci.

Pokyny:

- Jednoduché, stručné.
- Stále používat stejná slova pro označení věcí.
- Časté opakování.

Vizuální podpora:

- Využití obrázků, konkrétních věcí – co vidím, slyším, osahám si – to si lépe pamatuji.

Hra s dětmi:

- Přirozená podpora jazyka, s dětmi se dítě vždy lépe rozmluví.

Trpělivost, vstřícnost, zájem, pochopení

- Osobnost učitele a jeho přístup zásadním způsobem ovlivní úspěšnost dítěte při výuce jazyka.

Dítě – cizinec v MŠ

Učebnice Dítě – cizinec v MŠ:

- Nakladatelství Raabe 2021. Ilustrace Zuzka Slánská.
- Co vše v knížce najdeme?
 1. Zákonnou úpravu.
 2. Doporučení institucí, které mohou pomoci.
 3. Piktogramy.
 4. Pracovní listy s metodikou pro učitele.
 5. Hry.
 6. Obrázkový slovníček.
 7. Rozhovor s ředitelkou MŠ.

Ukázky z učebnice:

Roční období

pracovní list | 21

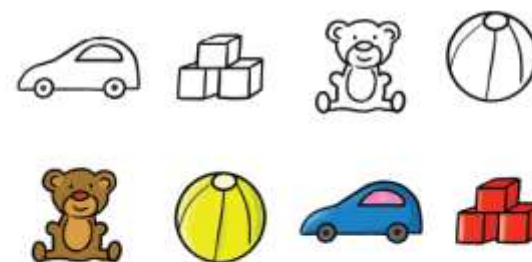

Barvy

pracovní list | 7

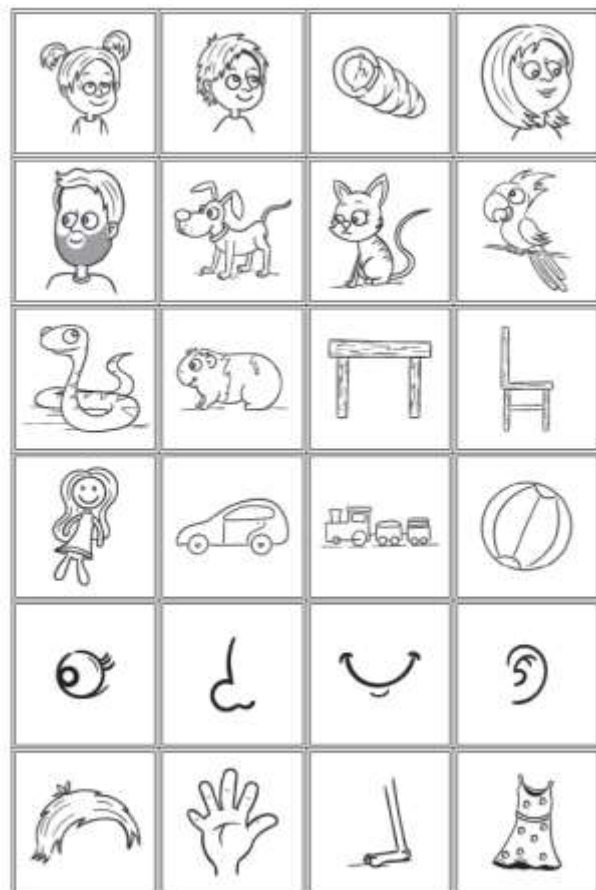
Vybarvi:

Nový pokyn: „Vybarvi.“

Ukázky z učebnice:

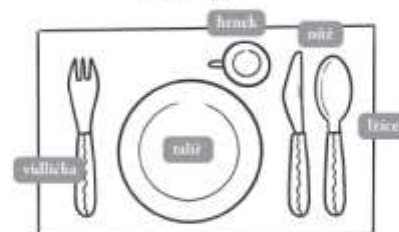

Přesnídávka, oběd, svačina...

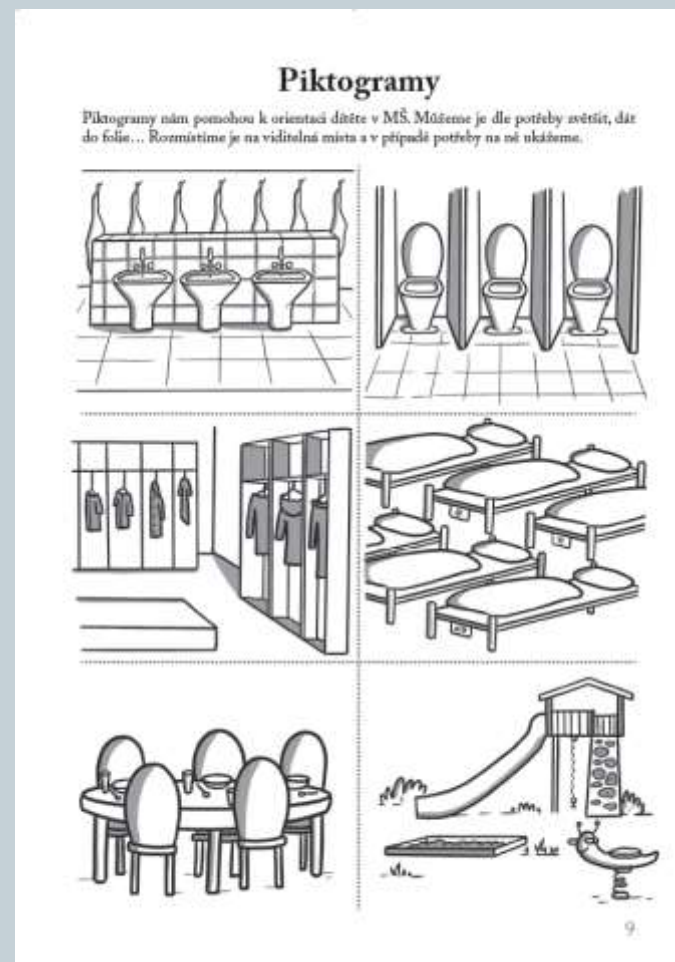
první
let | 10

Moje místo:

Piktogramy, pravidla:

Metodika pro učitele:

5 | metodický
polym

Moje rodina

Obsahem tohoto tématu je rodina, členové rodiny. Dítě se seznamuje se slovy, které označují jednotlivé členy rodiny (včetně zdrobnělin, které k tomuto věku patří).

K osvojení slov využívám model tradiční rodiny, který můžete upravit podle aktuální situace v konkrétní rodině.

Dítě se učí pojmenovat rodinu na obrázku, výrazy aplikuje na rodinu svou, kterou si namaluje (přinese fotku apod.).

V tomto věku si děti začínají na rodinu i hrát. Hra upevní slovní zásobu dítěte.

Lze zde využít právě spolupráci s rodinou (fotografie, jména rodičů...).

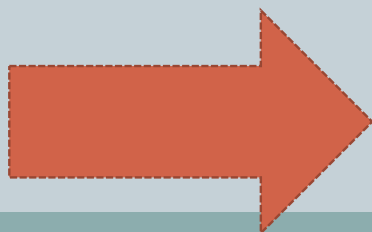
Upevňujeme otázku: „Kdo to je?“ Odpověď: „To je ...“

Rodina

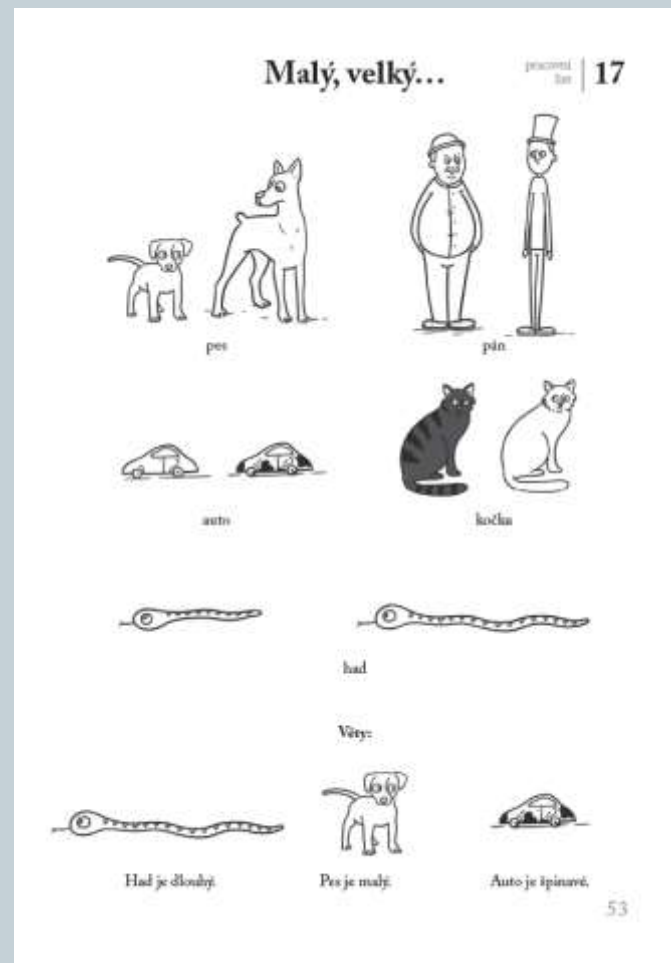

PL – nová slova a pokyny:

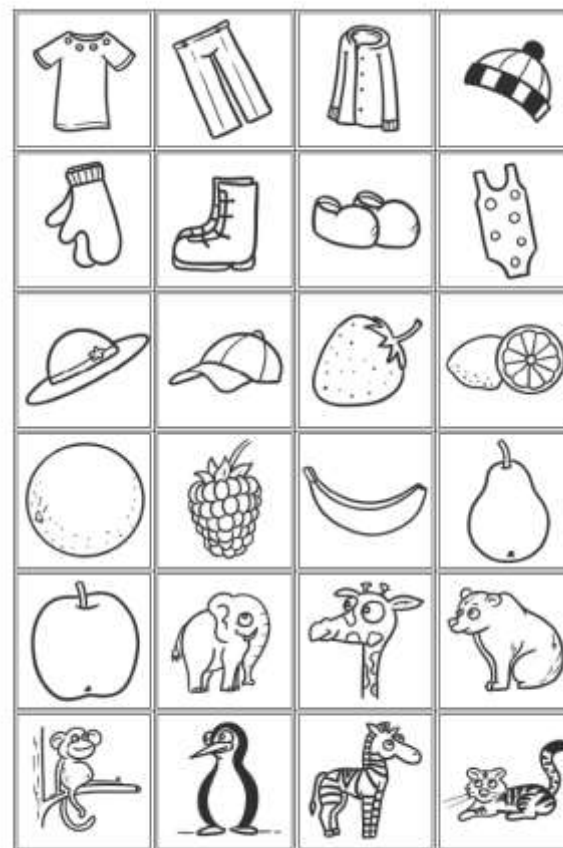
- Na většině pracovních listů jsou běžné pokyny – vždy doplněné obrázkem pro lepší zapamatování a propojení pokynů s činností.

Počítání, třídění, porovnávání:

Hry, hádanky, slovníček:

České svátky, roční období:

27 | metodický
pokyn

České svátky – Velikonoce

Tradice – malovaná vajíčka (kraslice), pomlázka, beránek, koleda.
Dítě si PL vybarví, naučí se věci pojmenovat. Šikovnější děti již zvládnou krátkou koledu:

*Hody, body, doprovody,
dejte vejce malovaný.
Nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý,
slepíčka vám mese jiný.*

28 | metodický
pokyn

Mikuláš

Tradice – Mikuláš, čert, anděl, nadílka.

Básnička:

*Když Mikuláš naděluje,
čertík za ním poskakuje.*

29 | metodický
pokyn

Vánoce

Tradice – stromeček, kapr, cukroví, dárky, rodina je spolu.

Koleda:

**Stojí vrba košatá (lidová)
(Vánoční koleda)**

Stojí vrba košatá, hej, hej, koleda,
na ní koza rohatá, hej, hej, koleda.

Přišel za ní kmotr vlk, hej, hej, koleda,
natahoval na ní krk, hej, hej, koleda.

Paní kmotra, pojď dolů, hej, hej, koleda,
a já dolů nepůjdu, hej, hej, koleda.

Ty máš velký zubiska, hej, hej, koleda,
natáh' bys mi kůžiska, hej, hej, koleda.

Roční období

pracovní
list | 21

Abeceda:

Česká abeceda

práce | 31

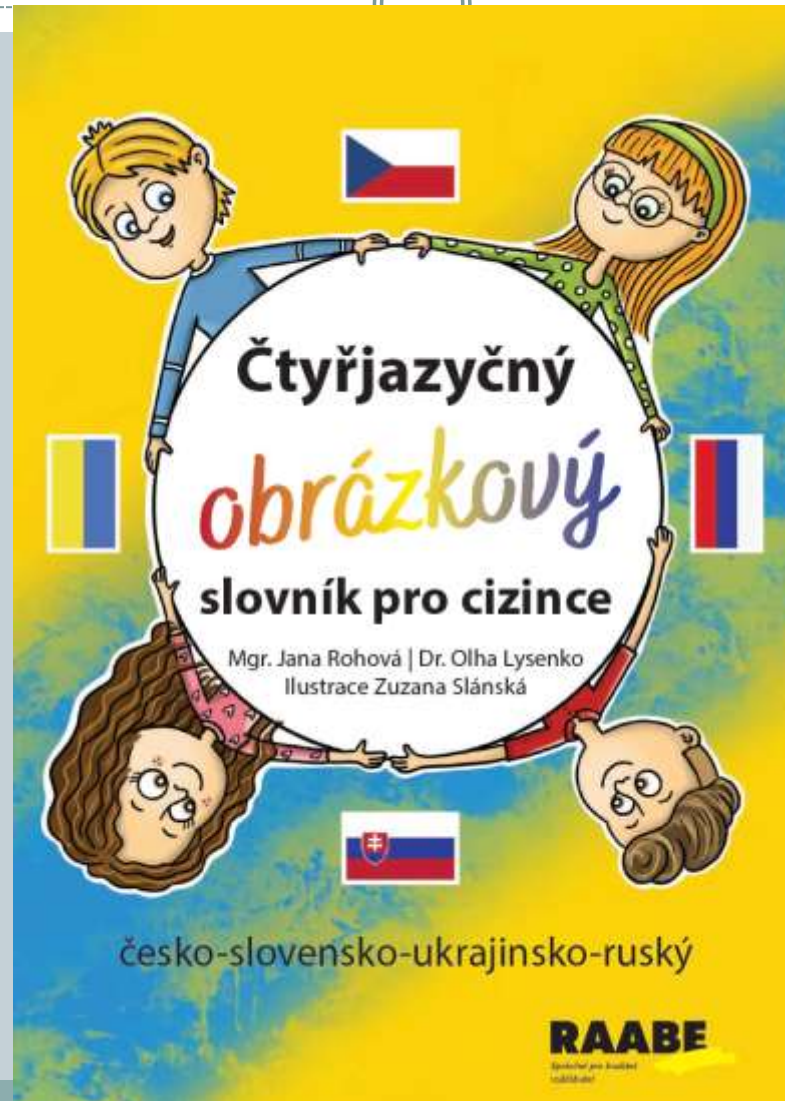
 Aa	 Bb	 Cc	 Čč	 Dd	 Ee
 Ff	 Gg	 Hh	 Ii	 Jj	 Kk
 Ll	 Mm	 Nn	 Oo	 Pp	 Qq
 Rr	 Řř	 Ss	 Šš	 Tt	 Uu
 Vv	 Ww	 Xx	 Yy	 Zz	 Žž

V češtině máme písmeno *Ch*, *ch*, které je složené z písmen *c* a *h*.

Praktické ukázky, fotografie z MŠ:

😊😊😊 NOVINKA 😊😊😊

Co ve slovníčku najdeme?

- Plán podpory 1. stupně
- Praktické rady, kdo nám může pomoci
- Témata blízká dětem
- Slovíčka ve 4 jazycích
- Každé slovíčko doplněné obrázkem
- Metodika ke každé kapitole a další nápady
- Obrázky k rozmluvení

Ukázky

5 | lekce

Můj dům, můj byt - Mój dom, mój byt - Мій дім, моя квартира - Мой дом, моя квартира

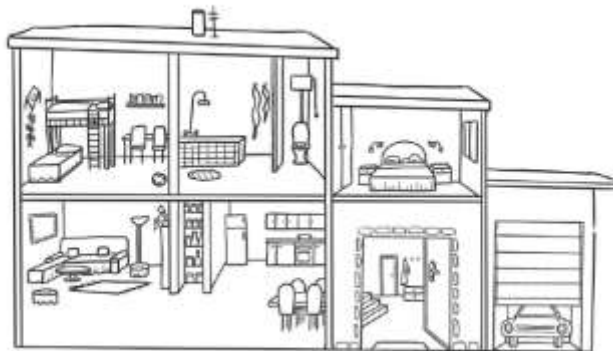
Tematický okruh:

Můj dům, můj byt
Mój dom, mój byt
Мій дім, моя квартира
Мой дом, моя квартира

Metodika:

V pátém okruhu se budeme zabývat místy k bydlení. Žáci se naučí pojmenovávat místnosti v domě (bytě) i prostory mimo dům. Pro nácvik slovíček můžeme popisovat fiktivní dům podle obědovky nebo dům, byt, ve kterém žák žije. Děti baví vytvořit si plánec domu, bytu, ve kterém by chtěli žít.

Je také možné udělat si kreslený dům větší a společně v kroužku navštěvovat jednotlivé místnosti např. s figurkou pejska a ptát se: „Kde je pejskek?“ „Pejskek je na zahradě.“

lekce | 5

Moj dům, můj byt - Mój dom, mój byt - Мій дім, моя квартира - Мой дом, моя квартира

	dům dom дім дом		byt byt квартира квартира
	kuchyně kuchynia кухня кухня		obývací pokoj obývačka гостинна гостинная
	dětský pokoj dětská izba дитяча кімната детская комната		ložnice spálňa спальня спальня
	předstěn predstien прихожая		koupelna kúpeľňa ванна ванная комната
	schodiště schody сходи лестница		wc toaleta туалет туалет
	zahrad zahrada подвір'я двор		garáž garáž гараж гараж

Obrázky k rozvoji slovní zásoby

Obrázky na rozvoj slovní zásoby

Картинки для развития словарного запаса

Картинки для развития словарного запаса

Na závěr slovníčky jsme pro vás připravili několik celostránkových obrázků, které můžeme využít k rozvoji a upevnění slovní zásoby dětí.

Děti mohou popisovat, co na obrázku vidí, odpovídat na otázky, ptát se ostatních, hledat zadané věci, počítat apod.

Příklad: Obrázek 1. Co se děje ve třídě?

- Děti papíro, co na obrázku vidí.
- Ptá se – Co dělá paní učitelka? Kde je tabule? apod.
- Půjčím si otázky – Co dělá tak ve 2. lavici? apod.
- Hledání věcí – Najdi květinu. Kde stojí? apod.
- Počítání – Kolik je na obrázku dětí? apod.

Obrázky mohou děti vybarvovat dle návodů (Stůl bude líný...), dokreslovat (Nakresli na tabuli psa...), mohou si obrázek otočit a říkat, co si zapamatovali, apod.

1 | obrázek

Co se děje ve třídě?
Co se děje v třídě?
Ше проманти в класе?
Что происходит в классе?

E - book

E-BOOK Dítě-cizinec v mateřské a základní škole

Nakladatelství Dr. Josef Raabe s.r.o.

RAABE
nakladatelství
včetně

Obsah e-booku:

Úvodní slovo a úvodnice	2
Základní správa a jiné odkazy	3
Práce s učebnicí	4
Dítě-cizinec v mateřské škole	9-11
Vyprávění pohádek	12-13
Zákresy a ilustrace	14-15
Tiskárna	16
Vyprávění	17-18
Webstránka a úvodnice	19-20
Přílohy	21-22
Odkazy a jiné	23

Společně za kvalitní vzdělávání

www.raabe.cz

E-mail: raabe@raabe.cz

Tištěný KATALOG 2022 zde:

[https://www.raabe.cz/
katalog-raabe-brozury-2022-
tisteny-zdarma](https://www.raabe.cz/katalog-raabe-brozury-2022-tisteny-zdarma)

Pexeso

pracovní list 19

Vystřihněte a hledej dvojice jednoho nebo více obrázků.

Pro Ukrajinu

- Informace MINISTERSTVA VNITRA:
 - <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-pro-obcany-ukrajiny.aspx>
 - v češtině i ukrajinštině
 - pro Ukrajince žijící zde i nově příchozí
 - www.stojimezaukrajinou.cz
- Doporučení MŠMT:
 - <http://www.ukrajinanaskolach.cz/>
 - <http://www.pedagogicke.info/2022/02/msmt-doporucujeme-v-ramci-skoly-jasne.html>
- Materiál Člověka v tísni:
 - https://www.clovekvitisni.cz/valka-na-ukrajine-podpora-pro-pedagogy-8562gp?fbclid=IwAR36XGdvA3nTuLfPEIZ2iJi5Y5fCT_J2BppPhNglQj4S6CiFhNzbxkRaE_g
- Další:
 - <https://ct24.ceskatelevize.cz/specialy/rusko-ukrajinsky-konflikt/3448878-jak-mluvit-s-detmi-o-valce-centrum-locika-pripravilo>
 - <https://www.centrumlocika.cz/novinky/materialy-o-valce-a-detech-mame-i-v-ukrajinistine-ukrayinska-versiya>
 - <https://edu.ceskatelevize.cz/video/12781-valka-na-ukrajine-kdo-ukrajine-pomaha>
- META
 - <https://www.inkluzivniskola.cz/>
- Nová škola
 - <https://www.mediacreator.cz/mc/index.php>
- Výborné: <https://www.umimecesky.cz/cviceni-cestina-pro-cizince> (vše s poslechem, v ukrajinském i českém jazyce – poslechy, pexesa, rozřazovačky...) – lze využít tablet se sluchátky, dítě může procvičovat ve škole i doma.
- Učebnice v ukrajinském jazyce k vytištění zdarma:
 - <https://www.fraus.cz/cs/o-nas/pro-media/aktuality/ucebnice-pro-ukrajinske-deti-v-cr-25155> - pokud je možnost ukrajinského pedagoga nebo pro dítě na doma.
- Cituji: Jsme v neustálém kontaktu s kolegy z **ukrajinského Nakladatelství RANOK**, které sídlí v těžce zkoušeném Charkově. Ještě v pátek se snažili pracovat na tvorbě nových materiálů pro děti a zajistit jejich poskytnutí do zemí, kam děti z Ukrajiny s příbuznými prchají.
- <https://www.ucitelnice.cz/blog/ukrajinske-materialy>

Moje knížky u nakl. Raabe, kontakt: janarohova@email.cz

Děkuji Vám za pozornost.

Děkuji dětem a pedagogům z MŠ Šumavská, Strakonice.

